

Mikka-Makka Családi Bölcsőde

Szakmai Program

Készítette: Kernné Nagy Diána

Működtető neve: Tündérbkert Alapítvány

Címe: 7030 Paks, Hársfa u. 10.

Családi napközi neve: Mikka-Makka Családi Bölcsőde

Címe: 7030 Paks, Hársfa u. 10.

Telefonszáma: +36 20 313 0331

E-mail: mikkamakajatszoz@gmail.com

Ellátási terület: Magyarország egész területe

A családi bölcsőde definíciója, funkciói:

A családi bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A családi bölcsőde a családban nevelkedő – 20 hetestől - 3 éves korú – gyermekek szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a gondozási-nevelési év végéig maradhat a családi bölcsődében.

A családi bölcsőde létesítések feltételei:

A családi bölcsőde működtetése – a gyermekvédelmi törvény 100. § (1) bekezdés értelmében – működési engedélyhez kötött.

A családi bölcsőde minőségpolitikája:

- 259/202. (XII.18.) Korm. Rendelet, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről
- 1997. évi XXXI. Törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998 (IV.30.) NM rendelet, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

Működési célunk,

- hogy a szolgáltatást igénybe vevő szülők számára lehetővé tegyük, hogy gyermekük felügyeletét megoldva munkát vállalhassanak, vagy olyan képzésen vegyenek részt, amely elősegíti elhelyezkedésüket,

- hogy családi, meleg, barátságos, biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkörben, személyre szóló, differenciált bánásmóddal foglalkozunk, a gyerekekkel egy olyan nagycsaládot mintázva, ahol az anya állandóan jelen van, és minden gyerek számíthat rá. A lelki egészség mellett a testi egészséget is fontosnak tartjuk - ez utóbbit egészséges ételekkel és a gyerekek nagy mozgásigényének kielégítésével kívánjuk megvalósítani,
- a gyermeki személyiség teljes kibontakozása az alapvető emberi és szabadságjogok tiszteletben tartásával, családi hangulatban. A családi bölcsőde koruknak és személyiségüknek megfelelően gondoskodik a gyermekekről, lehetőség szerint rugalmasan alkalmazkodva a szülők kéréseihez, igényeihez.

Elsődleges feladatunknak tekintjük, hogy nyugodt, derűs, kiegyensúlyozott háttérrel biztosítsunk a gyermekek önfelelt játékához, mindennapi tevékenységéhez.

Családi bölcsődénket igazán családi környezetben működtetjük kis létszámmal, az egyéni szükségletek és sajátosságok figyelembevételével.

Feladatunk:

- Olyan szeretetteljes légkör kialakítása, amely a gyerekek érdekeit, egyéni igényeit tartja szem előtt, jó közérzetet biztosít.
- Sikerorientált, kommunikáló, a környezetben jól eligazodó, problémájuk megoldásában aktívan közreműködő, sajátos megoldást kereső gyermekek nevelése.
- A gyermek fejlettségéből kiinduló, természetes környezetben, játékban öntevékeny részvétellel szerzett tapasztalatokra, ismeretekre épülő képességfejlesztés.
- Törekvés a gyermeki szabadság biztosítására.

- Mindenki önmagához mért értékelése, fejlődése elősegítése.
- Nevelőmunkánk akkor eredményes, ha a gyermek személyiségét megismerjük, elfogadjuk, és érzelmi biztonságot teremtünk számukra.
- Egyéniségüket tiszteletben tartva törekszünk arra, hogy az új ismeretek befogadására nyitottak és felkészültek legyenek.

Mivel a családi bölcsőde élete a bölcsődei alapprogramhoz igazodik, alapelveit is sajátunknak tekintjük.

A családi bölcsődében történő nevelés-gondozás alapelvei

A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A családi bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Természetesen a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ezért fontosnak tartjuk, a szülők bevonását a családi bölcsőde életébe.

A gyermeki személyiség tiszteletének elve

A családi bölcsődében történő nevelés gondozás értékközvetítő folyamat, melyben a gyermeki személyiség az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával bontakozhat ki.

A nevelés és gondozás egységének elve

A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a

nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

Az egyéni bánásmód elve

A családi bölcsődében a gondozónő meleg, szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A családi bölcsőde elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, nemzetiségi/etnikai, kulturális ... stb. hovatartozását, és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és a más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

A biztonság és a stabilitás elve

A családi bölcsődében személyi- és tárgyi környezetének állandóságával próbáljuk segíteni az érzelmi biztonság kialakulását. Fontos része ennek a napirend, és az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések. A gyermekeket apránként szoktatjuk hozzá az új helyzetekhez, ezáltal növeljük a biztonságérzetüket.

Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve

A gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése, az önállóság és az aktivitás tevékenység-specifikusságának, fizikai és pszichés állapottól függésének elfogadása, a gyermek felé irányuló szeretet, elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat.

A gondozónő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások bátorításával segíti a tanulást.

Az egységes nevelő hatások elve

A nevelés értékközvetítés és értékteremtés egyben. Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekkel foglalkozó felnőttek egyetértsenek, az alapvető értékek, erkölcsi normák és célok tekintetében nevelői

A Mikka-Makka Családi Bölcsőde biztosítja:

- Egészséges gyermekek gondozása, nevelése családias környezetben 20 hetes kortól 14 éves korig.
 - 8.00 - 16.00: 6 hónapos kortól 3 éves korig
 - 16.00 - 18.00: gyógytestnevelés ovisoknak, korrepetálás kisiskolásoknak

- Kis létszámú csoportokban (5 fő/csoport) történő foglalkozást.

- Az egyéni szükségletek figyelembevételét.

- Egészséges életmódra nevelést, ezen belül mozgást és egészséges étrendet.

- Sportolási, zenei képesség fejlesztését.

- Idegen nyelvvél való ismerkedést.

- Rugalmas nyitva tartást.

- Kiegészítő szolgáltatásokat, nyitvatartási időn túli szolgáltatást, egyéni korrepetálást, alkalmankénti gyermekmegőrzést, baba-mama klubbot, idegen nyelvi foglalkozást, kismama és baba programokat, egyéb családi programokat.

A családi bölcsőde bemutatása

Családi bölcsőde üzemeltetését azért tartjuk indokoltnak, mert a városban csak egy bölcsődei intézmény működik maximális kihasználtsággal, várakozási idővel, előjegyzéssel. Ezáltal lehetőséget biztosítunk a kisgyerekes anyukáknak a mielőbbi munkába való visszaállásra.

A családi bölcsőde személyi, épületi, tárgyi feltételei:

Személyi feltételek:

A családi bölcsődét egy csöndes környezetben lévő családi házban üzemeltetjük, ahol tágas tér, két játszó szoba, egy étkező-kézműves szoba, előszoba, teraszos és füves udvar áll a gyerekek rendelkezésére.

A családi bölcsőde vezetője Kernné Nagy Diána, két gyermekes anyuka, pedagógusi és gyógypedagógus végzettséggel. A családi bölcsőde vezetője 2002-ben végezte el a családi napközi működtetésére felkészítő tanfolyamot. A csoport 5 fővel üzemel.

Épületi feltételek:

Családi bölcsődénket egy családi házban üzemeltetjük, mely a város nyugodt, kertváros jellegű részében helyezkedik el. A ház előtt, ill. az udvarban is van parkolási lehetőség. Az épülethez egybefüggő, elkerített játszóudvar tartozik egy tornáccal. A kert füvesített, mérgező növények nem találhatók benne. Az udvar része a fedett homokozó (melyben fél évente cseréljük a homokot, ill. hetente fellazítjuk), a csúszda, libikóka és a hinta.

A családi bölcsőde áll egy előtérből, egy étkező-kézműves szobából, két, a gyerekek számára kialakított játszószobából, egy felnőtt WC-ből és egy gyerek vizesblokkból.

Tárgyi feltételek:

A Mikka-Makka Családi Bölcsőde környezetének kialakításánál az elsődleges szempont a biztonság. Szolgáltatásunk magas szintű ellátást biztosít a gyermekek számára, melynek része a szakmailag jól megválasztott játékeszközök, sportszerek, technikai felszerelések, amelyek mind programunk megvalósítását szolgálják. A belső berendezés a gyerekek méretének, szükségleteinek megfelelő, könnyen tisztítható, esztétikus.

Udvar:

Az udvaron ügyességet és mozgást fejlesztő játékok biztosítják a szabadtéri tevékenység lehetőségét bölcsődés korú gyermekeink számára.

Eszközök:

- homokozó
- homokozó játékok: lapát, gereblye, szita, vödör, formák
- hinta
- csúszda
- motorok
- 3 kerekű kerékpárok
- dömper
- traktor
- babakocsi
- aszfaltkréta

Előtér:

A bölcsődés korosztály számára megfelelő méretű öltözőpad található. A szülők számára külön fogast biztosítunk. A gyerekek váltóruháit jelükkel ellátott polcokon helyezük el.

Játsszószoba:

A berendezés igazodik a gyerekek életkorához, fejlettségéhez. A gyerekek méretüknek megfelelő asztalon, széken tevékenykedhetnek. A bútorokat úgy helyeztük el, hogy biztonságosak, könnyen hozzáférhetőek legyenek a gyerekek számára. A konnektorokat vakdugóval láttuk el.

Az elektromos berendezések közelébe nem engedjük a gyerekeket, biztosítjuk ezek megfelelő elhelyezését. A gyerekek tevékenységére szolgáló eszközöket, játékokat az életkornak megfelelő magasságba helyezzük.

Minden gyereknek saját fektetőt, szivacsot biztosítunk az alvás idejére, a szülők pedig saját ágyneműt hoznak, melyet kéthetente cserélnek. A játékok könnyen tisztíthatók, a gyerekek épsége szempontjából veszélytelenek. Az életkornak megfelelően biztosítunk játékokat minél többféle tevékenységhez. A játékok színe, formája felkelti a gyerekek érdeklődését. A tárgyi hiányosságokat folyamatosan pótoljuk, a játékkészletet folyamatosan bővítjük az igényeknek megfelelően.

Játékok:

- kemény lapú könyvek: ismeretterjesztő, mese, mondókás...
- LEGO duplo
- fa építőköcska
- montessoti játékok
- csörgők
- formalap, formadoboz
- húzogatós játékok
- kalapálós játékok
- tologatós játékok
- szerszámkészletek
- babaház
- bababútorok
- járművek
- játékhangszerek
- fűzős játékok
- gyöngyök
- horgász játékok
- öltöztető játékok
- konyha és kellékei

- fogantyús puzzle
- 12 db-os puzzle
- különböző méretű labdák
- kis babakocsi
- pénztárgép
- műanyag állatok: házi-és vadállatok
- kézműves kellékek: gyurma, zsírkréta, ceruza
- bábszínház és kellékei

Étkező-kézműves szoba:

A szobában tálaló sarkot alakítottunk ki, ahol mikró, vízforraló, tálalópult és kéttálcás mosogató segíti a munkánkat. Az étkezés megfelelő méretű kisasztalnál és székeknél történik. A gyerekek számára műanyag étkészletet biztosítunk (tányérok, poharak, tálkák, kanalak).

Étkezésen kívül a kézműves programok is ebben a szobában valósulnak meg: gyurmázás, festés, ragasztás, stb. A padló a könnyebb tisztítás érdekében járólappal van burkolva.

WC, vizes blokk:

Kialakításra került egy külön felnőtt mosdó, ahol egy WC, és egy kézmosó található. A gyerekek vizesblokkjában egy WC, két kézmosó és egy fürdőkád került elhelyezésre. A szobatisztaság segítésére szűkítőt, illetve bililit használunk.

Gondozás

A gondozási feladatok az életkori sajátosságokhoz igazodnak. Mivel a nálunk lévő gyermekek többnyire 2 - 2,5 évesek, ezért a gondozási feladatok a következők:

- élelmezés
- önálló étkezés tanítása
- önkiszolgálásra nevelés
- rágás tanítása
- szobatisztaságra nevelés
- WC használat
- pelenkázás

- orrfújás és zsebkendőhasználat
- altatás
- levegőzés

1. Élelmezés:

A családi bölcsőde élelmezési szabályainál betartjuk a módszertani útmutató iránymutatását. A növekedés és fejlődés egyik legfontosabb feltétele a táplálkozás. Gyermekkorban a tápanyagok nemcsak a játék, a mozgás vagy más tevékenységek során elfogyasztott energiát pótolják, hanem a növekedéssel és fejlődéssel járó testépítést is biztosítják. A gyermekek a családi bölcsődében háromszori étkezéssel, kellő összetételben és elosztásban a napi tápanyagszükségletük 70 %-át kapják meg.

Ebben a megfelelő mennyiségben és arányban szerepelnek a fehérjék, a szénhidrátok, a növényi zsíradékok, vitaminok, ásványi sók és rostos anyagok. A kisgyermek napi étrendjéből nem hiányozhat a fehérje, a csontfejlődés szempontjából fontos kalciumot tartalmazó tej és tejtermék, az évszaknak megfelelően sok gyümölcs, zöldségféle, és kellő mennyiségű folyadék. Dietetikus által ellenőrzött, havonta összeállított étrend alapján valósítjuk meg a gyermekek étkezését, melyet a helyi bölcsődéből szállítanak nekünk. A csecsemők élelmezése során a tápszert a konyhán elkülönített részen készítjük. Csak frissen készített tápszert és ételt adunk a gyermekeknek.

A kisgyermek élelmezése során törekszünk a változatos ételekre, ízekre. 1-3 éves korban a fogzás megindulásával fokozatosan felkészítjük a gyermekeket a rágásra. Darabos főzeléket adunk számukra, ill. apró kockára vágott húst, felvágottat, gyümölcsöt.

Az étkezés folyamán a gyermekeket az asztalnál, ill. etetőszékben helyezük el. Ezáltal elkerüljük a félrenyelés veszélyét. Törekszünk a gyermekekkel megkedveltetni az egészséges táplálkozáshoz tartozó barna, magvas kenyereket, pékárukat, kekszeket. Itt is mellőzzük a túlzott fűszerezést.

A napi tápanyag és energia-bevitel ajánlást figyelembe vesszük. A szülőket időben tájékoztatjuk az aktuális étrendről.

Az étkezés megszervezése és kulturált lebonyolítása fontos gondozási feladat. Az étkezés során szépen terített asztal, ép tányérok, poharak, evőeszközök várják a

gyermeket. Az önálló étkezés, az önkiszolgálás szokásainak kialakítását fokozatosan, tapintattal végezzük. Az étkezésekre azonos időpontban kerül sor, mert így alakulnak ki a megfelelő táplálkozási szokások. Az étkezés előtti várakozási időt a legrövidebbre csökkentjük.

Figyelembe vesszük a gyermek egyéni igényeit, ha elutasítja az ételt, azt nem erőltetjük. Az evőeszközök helyes használatára szoktatjuk a gyermekeket, a kisebbeknek segítséget nyújtunk.

Az ételt 2 órán belül elfogyasztjuk, a maradékot újból nem kínáljuk. A mosogatás kétmedencés mosogatóban történik.

2. Higiénia:

A gyermekek szappannal folyó vízben mosnak kezet WC használat után, étkezés előtt és minden esetben, amikor szükséges. A családi bölcsődében biztosítjuk, hogy a gyermekek akkor mehessenek ki WC-re, amikor szeretnének. A szülővel együttműködve szobatisztaságra nevelünk. A helyes orrfújás és zsebkendőhasználat kialakulását segítjük.

A testápolás a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres, szükség szerinti tisztálkodásukat és tisztaságigényük kialakulását szolgálja. Törekszünk a családi és a családi bölcsőde gondozási szokásaink összehangolására.

Mivel a bölcsődés korosztály túlnyomó többsége még nem szobatiszta, rendelkezünk külön pelenkázó asztallal, és a pelenkázáshoz szükséges egyéb eszközökkel (eldobható pelenkázó alátét, eldobható pelenka, popsikrém, popsitörő, kézfertőtlenítő, pelenkakuka).

A családi bölcsőde nevelési feladatai

- Célunk, testileg, lelkileg egészséges gyermekek nevelése.
- A családi bölcsődében az életritmus, a táplálkozás, a testápolás, öltözködés, mozgás, pihenés és alvás megszervezésével, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel és az ezen alapuló szokások kialakításával biztosítjuk a megfelelő életmódot.

- Ezek mellett mindenkor figyelembe vesszük a gyermekek egyéni sajátosságait.
- A helyes életritmus kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele, ezért ez a gondoskodás központi kérdése. A napi életritmus, a rendszeresen, megszokott időben végzett tevékenységek visszahatnak az életfolyamatokra, így az egészséges testi és szellemi fejlődésnek is feltételei.
- A szeretetteljes légkör, a gyermek személyiségének tiszteletben tartása, a gondoskodás, a gondozás, a szabadban való mozgás, mind biztosítéka az egészséges testi-lelki fejlődésnek.

A napközi napirendje:

8.00 – 9.00	Érkezés, szabad játék
9.00 – 9.30	Tisztálkodás, tízórai
9.30 – 10.30	Szabad tevékenységbe ágyazott foglalkozások: Hétfő: Dúdoló Kedd: Ugri-Bugri torna Szerda: Csodaország: "mesenap" Csütörtök: barátunk a Természet Péntek: Maszat-nap
10.30 - 11.45	Játék a szabadban
11.45 - 12.30	Rendrakás, tisztálkodás, ebéd
12.30 - 15.00	Fogmosás, mesehallgatás, alvás, pihenés
15.00 - 15.30	Tisztálkodás, uzsonna
15.30 - 16.00	Játék, folyamatos hazamenetel

A családi bölcsőde tevékenységeit úgy kell szerveznünk, hogy azt a gyermek a családban gyakorolt tevékenységei folytatásaként élhesse meg, játékosak és szabadon választhatók legyenek. A tevékenységekben fontosak a szabályok, szokások.

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is.

A gondozónő a szabad, önfelelt játék lehetőség mellett, olyan a gyerekek részéről önkéntesen választott, egyéni érdeklődést figyelembevevő, fejlesztő hatású kezdeményezéseket kínál, amelyek elősegítik a kisgyermek testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődését.

A vezető a mindennapi tevékenységei során kialakítja a közösségi magatartásformát, megvalósítja a játékos képességfejlesztést, az intellektuális képességek fejlesztését. Munkáját a Családi Bölcsőde Szakmai programja és a Bölcsődei Alapprogram alapján végzi.

A családi bölcsőde főbb tevékenységformái

- gondozás
- játék
- mesélés
- verselés
- rajzolás
- mintázás
- kézimunka
- ének, zene

- tanulás
- külső világ tevékeny megismerése
- testi nevelés
- munka

Gondozás

Bensőséges interakciós helyzet gondozónő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését. A gondozónő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti.

Mondóka, ének

A játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömelményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás – nem az eredmény.

Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel

gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása.

Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük.

Tanulás

A tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat-és/vagy információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások... stb.) súlyosságát, időbeni elhúzódását.

A családi bölcsőde egyéb, speciális szolgáltatásai:

Ezek a szolgáltatások életkor-specifikusak és csak kiegészítői lehetnek a napi életünknek, kizárólag a délutáni időszakban. Önkéntesség alapján, a szülők igényeit figyelembe véve szerveződhetnek. Lényeges, hogy olyan tartalmúak legyenek, amelyek erősítik a családi bölcsőde nevelési céljainak elérését, jól illeszkedjenek a családi bölcsőde sajátos arculatához. Ezeknek a

szolgáltatásoknak a programja bekerül az éves szakmai program tervébe. A program szervezője lehetőség szerint pedagógiai végzettséggel rendelkezzen, működési engedéllyel bírjon.

A családi bölcsőde alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatásai:

- nyitvatartási időn túli gyermekfelügyelet
- egyéni korrepetálás
- játszóház
- alkalmankénti gyermekmegőrzés
- baba-mama klub
- kismama programok
- gyógytestnevelés

Önképzés, kapcsolattartás

1. Önképzés:

Folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a helyi bölcsődékkal, óvodákkal, ahol tájékozódhatunk a továbbképzési lehetőségekről.

Folyóiratokból tájékozódunk nevelési kérdésekről, praktikus tanácsokról (Kisgyermek, Iránytű, Óvodai Nevelés, Anyák lapja, Kismama, Nők lapja, Babapatika, internetes fórumok).

2. Kapcsolattartás:

Kapcsolattartás a családdal:

Az első és legfontosabb a szülővel való kapcsolattartás. Fontos, hogy megismerjük a gyermeket, helyét a családban, különböző szokásait, a

napirendjét. A szülő igényeit figyelembe véve nyújtjuk a legmegfelelőbb szoktatást gyermeke számára. A szülőt tájékoztatjuk a családi bölcsőde működéséről, a napirendről, étkezésről, a fizetés módjáról, mi az, amit kérünk, a programokról. Faliújságunkra minden aktuális információt kihelyezünk. Kifüggesztésre került még a családi bölcsőde házirendje, a tanúsítványok és a gyermekvédelmi képviselő neve, elérhetősége.

A családi bölcsőde rugalmasságával és működésével segíti a szülők mielőbbi visszatérését a munkába. A gyermek napjáról, tevékenységéről, fejlődéséről folyamatosan tájékoztatjuk a szülőt. A tájékoztatás szóban történik. A szülők kérésére negyedévente szülői értekezletet tartunk. A szülők tájékoztatása a többi gyerek személyiségjogát nem sértve történik.

A szülők kéréseit mindenkor szem előtt tartjuk, igényeikhez igazodni próbálunk. Előfordulhat azonban, hogy a szülőnek problémája adódik. Ebben az esetben lehetősége van a családi bölcsőde vezetőjével megvitatni azt, majd ha panasza nem talál orvoslást, akkor fordulhat a családi bölcsőde fenntartójához szóban, illetve írásban.

A családi bölcsődében történő nevelés mindig a gyermek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembevételével történik.

Kapcsolattartás gyermekorvossal, védőnővel:

A családi bölcsőde működése szempontjából fontos, hogy jó kapcsolatot alakítsunk ki a gyermekorvossal és védőnővel, akik időnkénti látogatásuk alkalmával meggyőződhetnek a gyermekek egészséges fejlődéséről.

Kapcsolattartás óvodákkal, bölcsődékkel:

A családi bölcsőde működése része a gyermekjóléti alapellátásnak. Ennek megfelelően nem konkurenciája semmilyen helyi nevelési-oktatási intézménynek. Fontos a jó kapcsolat kialakítás abból a szempontból, hogy az esetleges bölcsődébe, óvodába való elhelyezés zökkenőmentes legyen. Az együttműködést közös ünnepek, programok szervezésével valósítanánk meg. Ellátogathatunk közeli óvodába, pl. gyermeknapra stb..

Kapcsolattartás az ÁNTSZ területi munkatársával:

Igyekszünk folyamatos és jó kapcsolatot kialakítani, hiszen ő az az ember, aki bizonyos rendszerességgel ellenőrzi a családi bölcsődében folyó munka megfelelőségét, a dokumentáció helyességét, vagyis, hogy a működési

engedélyben és a törvényben leírtaknak megfelelően történik-e a gyermekek ellátása.

A családi bölcsődében történő gondozás előnyei:

- kis csoportlétszám, mely lehetővé teszi az egyénre szabott foglalkozást
- a fertőzőes megbetegedések ritkábbak, mint a nagyobb létszámú gyermek közösségekben
- a családi körülmények megkönnyítik a kisgyermek számára a szülőtől való elszakadást, előkészítik a későbbi nagyobb gyermekközösséghez való zökkenőmentesebb csatlakozást (pl. óvoda).